TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. birželio 30 d.*

Byloje C-485/09

dėl *Finanzgericht Hamburg* (Vokietija) 2009 m. spalio 27 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. gruodžio 1 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Viamex Agrar Handels GmbH

prieš

Hauptzollamt Hamburg-Jonas

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro šeštosios kolegijos pirmininko pareigas einantis A. Rosas, teisėjai U. Lõhmus (pranešėjas) ir P. Lindh,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas P. Mengozzi,
posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. lapkričio 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Viamex Agrar Handels GmbH*, atstovaujamos Rechtsanwalt K. Landry,

— Europos Komisijos, atstovaujamos F. Wilman ir B. Schima,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1991 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyvos dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir iš dalies keičiančios Direktyvas 90/425/EEB ir 91/496/EEB (OL L 340, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas liet. k., 3 sk., 12 t.,

p. 133), su pakeitimais, padarytais 1995 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 95/29/EB (OL L 148, p. 52; 2004 m. specialusis leidimas liet. k., 3 sk., 17 t., p. 466; toliau – Direktyva 91/628), priedo VII skyriaus 48 punkto 5 dalies bei 1998 m. kovo 18 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 615/98, nustatančio išsamias reikalavimų skiriant eksporto grąžinamąsias išmokas taisykles, susijusias su gyvų galvijų gerove juos transportuojant (OL L 82, p. 19), 5 straipsnio 3 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Viamex Agrar Handels GmbH* (toliau – *Viamex*) ir *Hauptzollamt Hamburg-Jonas* (Hamburgo-Jonas muitinė, toliau – *Hauptzollamt*) dėl grąžinamųjų išmokų už gyvų galvijų eksportą į Egiptą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 1968 m. birželio 27 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 805/68 dėl bendro galvijienos rinkos organizavimo (OL L 148, p. 24), iš dalies pakeisto 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2634/97 (OL L 356, p. 13, toliau – Reglamentas Nr. 805/68), 13 straipsnio 9 dalyje numatyta, kad grąžinamosios išmokos už eksportuotus gyvus gyvūnus mokamos tik tuo atveju, jei laikomasi Bendrijos teisės aktų dėl gyvūnų gerovės ir ypač dėl gyvūnų apsaugos juos vežant nuostatų.

4 Reglamento Nr. 805/68 įgyvendinimo taisyklės išdėstytos Reglamente Nr. 615/98.

5 Reglamento Nr. 615/98 1 straipsnyje nustatyta, kad eksporto grąžinamosios išmokos už eksportuotus gyvus galvijus skiriamos, jeigu juos transportuojant iki pirmojo iškrovimo galutinės paskirties vietoje trečiojoje šalyje laikytasi Direktyvos 91/628 ir minėto reglamento nuostatų.

6 Reglamento Nr. 615/98 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad eksporto grąžinamosios išmokos nemokamos už vežimo metu kritusius gyvūnus ar už gyvūnus, dėl kurių kompetentinga valdžios institucija, atsižvelgdama į minėto 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, šio reglamento 4 straipsnyje nurodytą patikrinimo ataskaitą ir (arba) kitus jos turimus įrodymus apie minėto reglamento 1 straipsnio nuostatų laikymąsi, mano, jog nesilaikyta Direktyvos 91/628.

7 Direktyvos 91/628 devintoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „siūlomos taisyklės turi užtikrinti geresnę gyvūnų apsaugą juos vežant“.

8 Direktyvos 91/628 2 straipsnio 2 dalyje pateiktos tokios apibrėžtys:

„a) „transporto priemonė“ [–] kelių ir geležinkelio priemonių, laivų ir orlaivių dalys, naudojamos gyvūnams pakrauti ir vežti, taip pat konteineriai, naudojami sausumos, jūrų ar oro transporto priemonėse;

b) „vežimas“ [–] bet koks gyvūnų judėjimas transporto priemonėmis, taip pat gyvūnų pakrovimas ir iškrovimas;

<…>

g) „kelionė“ [–] vežimas nuo išsiuntimo vietos iki paskirties vietos;

h) „poilsio laikas“ — tęstinis laikotarpis kelionės metu, per kurį gyvūnai nėra vežami transporto priemone;

<…>“

9 Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus „Girdymo ir šėrimo intervalai, kelionės trukmė bei poilsio laikas“ 48 punkte numatyta:

„1. Šiame skyriuje išdėstyti reikalavimai taikomi vežant gyvūnų rūšis, išvardytas 1 straipsnio 1 dalies a punkte, išskyrus vežimą oru, kurio reikalavimai išdėstyti I skyriaus E skirsnio 27–29 punktuose.

2. Gyvūnų, priklausančių I punkte minimoms rūšims, kelionės trukmė negali viršyti 8 val.

3. Maksimali kelionės trukmė, minima 2 [dalyje], gali būti pratęsta, jeigu gyvūnus vežanti transporto priemonė atitinka tokius papildomus reikalavimus:

<…>

— transporto priemone vežamas tinkamas pašaras transportuojamai gyvūnų rūšiai ir jo užtenka visai kelionei,

<…>

4. Girdymo ir šėrimo intervalai, kelionės trukmė ir poilsio laikas vežant automobiliais, atitinkančiais 3 punkte išdėstytus reikalavimus, nustatomi tokie:

   a) <...> veršiukai, ėriukai, ožiukai ir kumeliukai <...> bei <...> paršeliai <...>;

   b) kiaules <...>;

   c) naminius vienkanopius <...>;

   d) visi kiti I [dalyje] minimų rūšių gyvūnai po 14 val. kelionės turi būti pailsinami mažiausiai 1 val., kad per šį poilsio laiką jie galėtų būti pagirdyti ir, jeigu reikia, pašerti. Po šio poilsio laiko juos galima vežti dar 14 val.

5. Pasibaigus nustatytam kelionės laikui, gyvūnus būtina iškrauti, pašerti, pagirdyti ir pailsinti mažiausiai 24 val.

6. Gyvūnų negalima vežti traukiniu, jeigu maksimali kelionės trukmė ilgesnė už nurodytą 2 [dalyje]. Tačiau kelionės trukmė, nurodyta 4 [dalyje], taikoma, kai laikomasi sąlygų, numatytų 3 ir 4 [dalyse], išskyrus sąlygas dėl poilsio laiko.

7. a) Gyvūnų negalima vežti jūra, jeigu maksimali kelionės trukmė ilgesnė negu nurodyta 2 [dalyje], nebent laikomasi sąlygų, išdėstytų 3 ir 4 [dalyse], išskyrus sąlygas dėl poilsio laiko bei kelionės trukmės.

b) vežant gyvūnus jūra reguliariu tiesioginiu maršrutu tarp dviejų Bendrijos geografinių taškų transporto priemonėmis, kurios pakrautos į laivą neiškraunant gyvūnų, pastaruosius būtina pailsinti 12 val., kai jie iškraunami paskirties uoste ar netoliese, nebent kelionės trukmė jūra tokia, kad kelionę galima laikyti atitinkančią 2, 3 ir 4 [dalių] reikalavimus.

8. Dėl gyvūnų interesų kelionės trukmė, nurodyta 3 ir 4 [dalyse] ir 7 [dalies] b [punkte], gali būti prailginta 2 val., ypač atsižvelgiant į paskirties vietos artumą.

<…>“

Nacionalinė teisė

10 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytino 1997 m. vasario 25 d. Nutarimo dėl gyvūnų apsaugos juos vežant (*Tierschutztransportverordnung*, *BGBl. I*, p. 348) 24 straipsnyje apie vežimo apribojimus nurodyta:

„1. Jeigu išsiuntimo vieta ir paskirties vieta yra šalies teritorijoje, naminiai gyvuliai negali būti vežami į skerdyklą ilgiau nei 8 valandas. <...>

2. Kitais atvejais, išskyrus 1 dalyje minėtų naminių gyvulių vežimo atvejus, vežėjas ir transporto vairuotojas privalo užtikrinti, kad po 8 valandas trukusios kelionės naminiai gyvuliai bus iškrauti ir per 24 valandų poilsio laiką bus šeriami ir girdomi, ir tai turi vykti sustojimo punkte, kurį patvirtino kompetentinga institucija <...>

<...>

5. 2 ir 3 dalių nuostatos, skaitomos kartu su 2 priedu, nustatančiu iškrovimą ir poilsio laiką, netaikomos vežant [galvijus] geležinkeliais ir jūra."

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 2000 m. spalio 12 d. *Viamex* pateikė *Hauptzollamt Itzehoe* (Itzehoe muitinė) 20 gyvų galvijų eksporto į Egiptą deklaraciją, o 2000 m. spalio 26 d. paprašė iš *Hauptzollamt Hamburg-Jonas* (Hamburgo-Jonas muitinė, toliau – muitinė) skirti eksporto grąžinamąsias išmokas. Šie gyvūnai iš Husumo (Vokietija) į Rasą (Kroatija) vežti geležinkeliu, o toliau gabenti laivu.

12 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad važtaraštyje nurodyta, jog gyvūnai pakrauti Husume 2000 m. spalio 12 d. nuo 11.30 val. iki 18.00 val. Traukinys išvyko iš Husumo apie 20.10 val. 2000 m. spalio 13 d. traukiniui sustojus Jesenice (Slovėnija) gyvūnai buvo girdomi ir šeriami nuo 21.00 val. iki 22.30 val., o į Rasą traukinys atvyko 2000 m. spalio 14 d. apie 5.30 val.

13 Muitinė išanalizavo šio važtaraščio įrašus ir 2005 m. rugpjūčio 9 d. sprendimu atmetė prašymą skirti išmoką motyvuodama tuo, kad gyvūnai vežti 33 val. ir 20 min., o tai viršijo leistiną didžiausią 28 val. kelionės trukmę, numatytą Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkte.

14 Dėl šio sprendimo pateiktame skunde *Viamex*, be kita ko, tvirtino, kad vežimo geležinkeliu trukmė atitiko nacionalinėje nuostatoje numatytus reikalavimus, todėl buvo nesąžininga atsisakyti jai skirti eksporto grąžinamąją išmoką.

15 2006 m. gegužės 24 d. sprendimu muitinė atmetė šį skundą tuo pagrindu, kad Europos Komisija, patikrinusi geležinkeliu iš Husumo į Rasą vykdomus gabenimus, nustatė, jog vidutinė tokio vežimo trukmė yra 36 val. 35 min., o Vokietijos geležinkelio „ekspedicijos“ departamentas veterinarijos tarnyboms kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamo vežimo trukmę nurodė 34 val. 41 min. Taigi atrodo, kad gabenant šiuos gyvūnus viršyta ne tik didžiausia Direktyva 91/628/EEB leidžiama kelionės trukmė, bet ir nesilaikyta šioje direktyvoje numatyto 24 val. poilsio laiko, būtino po didžiausios leistinos trukmės vežimo.

16 2006 m. birželio 26 d. ieškinyje *Viamex* dar kartą pabrėžia, kad pagal nacionalinės teisės nuostatas, kuriomis į Vokietijos teisę perkeliama Direktyva 91/628, su poilsio laiku bei vežimo trukme susijusios nuostatos netaikomos vežant geležinkelio transporto priemonėmis.

17 *Finanzgericht Hamburg* mano, kad sprendimas pagrindinėje byloje susijęs su atsakymu į klausimą, ar *Viamex* pažeidė Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkto

5 dalies reikalavimus, pagal kuriuos, pasibaigus nustatytam kelionės laikui, gyvūnus būtina iškrauti, pašerti, pagirdyti ir pailsinti mažiausiai 24 val. Šis teismas klausia, ar sistemiškai aiškinant šią nuostatą galima teigti, kad ji taikoma tik kelių transporto priemonėmis vykdomam vežimui.

18 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas norėtų žinoti, ar tokiais atvejais, kaip nagrinėjamasis, jis turi patikrinti, ar taikydama Reglamento Nr. 615/98 5 straipsnio 3 dalies nuostatą kompetentinga nacionalinė institucija nepažeidė proporcingumo principo. Šiuo klausimu jis mano, kad iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, jog kai kurie pažeidimai, ypač nesukeliantys gyvūnų mirties, nelemia automatinio teisės į eksporto grąžinamąsias išmokas praradimo, todėl kompetentinga institucija privalo paisyti šio principo skirdama, sumažindama arba atsisakydama skirti tokią išmoką.

19 Tokiomis aplinkybėmis *Finanzgericht Hamburg* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Direktyvos 91/628/EEB] priedo VII skyriaus [48 punkto 5 dalis] taikoma vežimui geležinkeliu?

2. Ar situacijose, kuriose Direktyvos 91/628/EEB nuostatų nesilaikymas nesukėlė gyvūnų mirties, teismas privalo patikrinti, ar [Reglamento Nr. 615/98] 5 straipsnio 3 dalies nuostatą kompetentinga valstybės narės valdžios institucija taikė laikydamasi proporcingumo principo?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

20 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo iš esmės klausia, ar Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkto 5 dalis taikoma vežimui geležinkelio transporto priemonėmis.

21 Remdamasi sisteminiu šio skyriaus aiškinimu *Viamex* teigia, kad jo 48 punkto 5 dalis netaikoma vežant šios rūšies transporto priemonėmis. Ji teigia, kad vadovaujantis šiuo aiškinimo metodu šio punkto 2–5 dalys skirtos kroviniams vežti sunkvežimiais, 6 ir 7 dalys – atitinkamai geležinkelio ir jūrų transportu, o 8 ir 9 dalys – kroviniams vežti visų rūšių transporto priemonėmis.

22 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkto 5 dalyje bendrais žodžiais paaiškinama, jog, pasibaigus nustatytam kelionės laikui, gyvūnus būtina iškrauti, pašerti, pagirdyti ir pailsinti mažiausiai 24 val.

23 Nei šioje 5 dalyje, nei jokioje kitoje Direktyvos 91/628 nuostatoje nenurodyta, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo apriboti šios dalies taikymo sritį tik kelių transportu.

24 Iš skirtingų Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkto dalių formuluočių matyti, kad tose dalyse, kurių taikymo sritis ribota konkrečios rūšies transporto priemonėmis, tai aiškiai ir nurodyta. Antai iš 48 punkto 4, 6 ir 7 dalių formuluočių matyti, kad jos taikomos atitinkamai kelių, geležinkelio ir jūrų transportui. Šio punkto 5 dalyje toks patikslinimas nepateiktas. Kadangi šio punkto 5 dalyje nėra tokio patikslinimo, reikia laikyti, kad ji taikoma visų rūšių transporto priemonėms.

25 Tokiomis aplinkybėmis reikia manyti, kad direktyvos priedo VII skyriaus 48 punkto 5 dalis taikoma ir geležinkelio transportui.

26 Viena vertus, tokį aiškinimą patvirtina bendra Direktyvos 91/628 nuostatų sistema. Iš jos 2 straipsnio 2 dalyje pateiktų sąvokų „vežimas“ ir „poilsio trukmė“ apibrėžčių matyti, kad visi laikotarpiai nuo gyvūnų pakrovimo į transporto priemonę iki jų iškrovimo iš jos priskiriami arba vežimo, arba poilsio laikui. Kadangi neginčijama, jog Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkto 2 ir 3 dalių nuostatos dėl didžiausios leistinos vežimo trukmės taikomos, be kita ko, vežant geležinkeliu, manytina, kad taisyklės dėl poilsio laiko po vežimo taip pat taikomos vežimui šios rūšies transporto priemonėmis.

27 Kita vertus, tokį aiškinimą patvirtina Direktyvos 91/628 tikslas, kuris, kaip nurodyta jos devintoje konstatuojamojoje dalyje, yra „užtikrinti geresnę gyvūnų apsaugą juos vežant“.

28 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 91/628 priedo VII skyriaus 48 punkto 5 dalis taikoma, be kita ko, vežant geležinkeliu.

Dėl antrojo klausimo

29 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar situacijose, kuriose Direktyvos 91/628/EEB nuostatų nesilaikymas nesukėlė gyvūnų mirties, kontrolę vykdančios valstybių narių kompetentingos institucijos ir teismai privalo Reglamento Nr. 615/98 5 straipsnio 3 dalies nuostatą taikyti laikydamosi proporcingumo principo.

30 Iš pradžių reikia priminti, kad kitoje tarp tų pačių šalių kilusioje byloje priimtame 2008 m. sausio 17 d. Sprendime *Viamex Agrar Handel ir ZVK* (C-37/06 ir C-58/06, Rink. p. I-69) Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybių narių kompetentingos institucijos gali spręsti eksporto grąžinamųjų išmokų dydžio klausimą tik dviem Reglamento Nr. 615/98 5 straipsnio 3 dalyje numatytais atskirais atvejais. Pirmuoju atveju, kai Direktyvos 91/628 nuostatų nesilaikymas sukelia gyvūnų mirtį, Bendrijos teisės aktų leidėjas kompetentingai valdžios institucijai nesuteikia jokios diskrecijos, aiškiai nurodydamas, kad tokiu atveju grąžinamoji išmoka nėra mokama. Tačiau antruoju atveju, kai ši valdžios institucija mano, kad šios direktyvos nuostatų nesilaikymas nesukėlė gyvūnų mirties, Bendrijos teisės aktų leidėjas kompetentingai valdžios institucijai suteikia tam tikrą diskreciją nuspręsti, ar dėl šio nesilaikymo netenkama eksporto grąžinamosios išmokos, ji sumažinama ar nemažinama.

31 Dėl šio antrojo atvejo Teisingumo teismas patikslino, kad kompetentinga valdžios institucija turi įvertinti, ar Direktyvos 91/628 nuostatos nesilaikymas turėjo poveikį gyvūnų gerovei (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Viamex Agrar Handel ir ZVK* 44 punktą ir 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Viamex Agrar Handel*, C-96/06, Rink. p. I-1413, 51 punktą).

32 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nurodė, kad Direktyvos 91/628 nuostatos, kurių nesilaikius gali būti sumažinta eksporto grąžinamoji išmoka arba ji prarasta, reiškia tik tas šios direktyvos nuostatas, kurios turi poveikio gyvūnų gerovei, t. y. jų fizinei ir (arba) sveikatos būklei, o ne tas, kurios tokio poveikio iš principo neturi (minėto Sprendimo *Viamex Agrar Handel ir ZVK* 42 punktas).

33 Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad kompetentinga valdžios institucija turi įvertinti, ar Direktyvos 91/628 nuostatos pažeidimą galima ištaisyti ir ar dėl šio pažeidimo prarandama eksporto grąžinamoji išmoka, ji sumažinama arba nemažinama. Ši valdžios institucija taip pat turi nuspręsti, ar eksporto grąžinamąją išmoką mažinti proporcingai gyvūnų, jos nuomone, galėjusių nukentėti dėl Direktyvos 91/628 nesilaikymo, skaičiui, ar išvis jos nemokėti, jei nesilaikymas turėjo įtakos visų gyvūnų gerovei (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Viamex Agrar Handel ir ZVK* 44 punktą ir minėto Sprendimo *Viamex Agrar Handel* 51 punktą).

34 *Viamex* mano, kad iš nurodytos teismo praktikos matyti, jog vadovaudamosi proporcingumo principu valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos turi įdiegti pakopinę nuobaudų sistemą, pagal kurią eksporto grąžinamosios išmokos mokėjimas priklausytų nuo to, ar vežant gyvūnus padaryta reali žala jų gerovei.

35 Tokiems argumentams negalima pritarti.

36 Iš tiesų minėto Sprendimo *Viamex Agrar Handel* 47 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad iš Reglamento Nr. 615/98 5 straipsnio 3 dalies formuluotės aiškiai matyti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas eksporto grąžinamųjų išmokų mokėjimą susiejo su Direktyvos 91/628 nuostatų laikymusi, nesvarbu, ar pervežami gyvūnai buvo realiai sužaloti.

37 Gyvūnų gerovei gali kilti pavojus, ji nebegali būti užtikrinta nuo to momento, kai nebesilaikoma Direktyvos 91/628 nuostatų. Taip pat praktikoje ne visada kompetentinga valdžios institucija turi galimybę konstatuoti, kad gyvūnai konkrečiai nukentėjo ar buvo sužeisti dėl minėtų nuostatų nesilaikymo (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Viamex Agrar Handel* 48 ir 49 punktus).

38 Iš 32, 33, 36 ir 37 punktuose minėtos teismo praktikos matyti, kad kompetentinga valdžios institucija pirmiausia turėtų išnagrinėti klausimą, ar Direktyvos 91/628 nuostata, kurios nesilaikyta, susijusi su gyvūnų gerove. Jei taip yra iš tiesų, reikėtų nustatyti, ar nesilaikymas turėjo poveikio visiems vežtiems gyvūnams, ar tik daliai tų, už kuriuos paprašyta eksporto grąžinamosios išmokos. Galiausiai kompetentinga institucija turėtų patikrinti, ar dėl nesilaikymo susidariusi padėtis gali būti ištaisyta. Remdamasi būtent šiais kriterijais minėta institucija sprendžia, ar dėl Direktyvos 91/628 nuostatos pažeidimo turi būti netenkama eksporto grąžinamosios išmokos, ji sumažinta ar palikta.

39 Jei minėta valdžios institucija konstatuotų, kad Direktyvos 91/628 nuostatų pažeidimas turėjo poveikio visų vežtų gyvūnų gerovei, ji turėtų neskirti eksporto grąžinamosios išmokos, nesant reikalo specialiai įrodinėti, kad vežami gyvūnai patyrė konkrečią žalą.

40 Jei Direktyvos 91/628 nuostatų pažeidimas turi poveikio tik daliai tokių gyvūnų, kompetentinga institucija turėtų nuspręsti, ar reikia sumažinti eksporto grąžinamąją išmoką proporcingai gyvūnų, kuriuos šis pažeidimas galėjo paveikti, skaičiui. Bet kuriuo atveju ši išmoka neskiriama už tuos gyvūnus, kurių atžvilgiu nesilaikyta Direktyvos 91/628 nuostatų.

41 Taigi į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad tuo atveju, jei Direktyvos 91/628 pažeidimas nesukėlė vežamų gyvūnų mirties, valstybių narių kompetentingos institucijos ir teismai, vykdydami kontrolę, privalo taikyti Reglamento Nr. 615/98 5 straipsnio 3 dalį paisydami proporcingumo principo ir atsisakyti mokėti eksporto grąžinamąją išmoką už tuos gyvūnus, kurių atžvilgiu nesilaikyta su jų gerove susijusių minėtos direktyvos nuostatų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. 1991 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyvos 91/628/EEB dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir iš dalies keičiančios Direktyvas 90/425/EEB ir 91/496/EEB, su pakeitimais, padarytais 1995 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 95/29/EB, priedo VII skyriaus 48 punkto 5 dalis taikoma, be kita ko, vežant geležinkeliu.

2. Jei Direktyvos 91/628 pažeidimas nesukėlė vežamų gyvūnų mirties, valstybių narių kompetentingos institucijos ir teismai, vykdydami kontrolę, privalo taikyti 1998 m. kovo 18 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 615/98,

nustatančio išsamias reikalavimų skiriant eksporto grąžinamąsias išmokas taisykles, susijusias su gyvų galvijų gerove juos transportuojant, 5 straipsnio 3 dalį paisydami proporcingumo principo ir atsisakyti mokėti eksporto grąžinamąją išmoką už tuos gyvūnus, kurių atžvilgiu nesilaikyta su jų gerove susijusių minėtos direktyvos nuostatų.

Parašai.